11ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ένωσης Ελλήνων Νομικών e-Θέμις

Καλαμάτα, 22-23/10/2021

Θ Ε Μ Α

«Σκέψεις για τη σύλληψη στο πλαίσιο αυτόφωρης διαδικασίας, με αφορμή την υπ' αριθμ. 11/2021 Εγκύκλιο ΕισΑΠ»

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΙΩΑΝΝΑ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ, Δικηγόρος Δ.Ν.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΕισΑΠ 11/2021

- Εκδόθηκε με αφορμή την υποβολή εγκλήσεων σε βάρος εκπαιδευτικών, ιατρών, νοσηλευτών κ.ά. για θέματα που σχετίζονταν με την εκ μέρους αυτών τήρηση των μέτρων κατά της πανδημίας COVID-19.

- Επισημάνθηκε ότι οι ανακριτικοί υπάλληλοι, πριν προβούν σε **σύλληψη** για αυτόφωρο αδίκημα ή άλλη ενέργεια, οφείλουν να ειδοποιήσουν τηλεφωνικώς τον αρμόδιο εισαγγελέα και να αναμένουν τις συγκεκριμένες οδηγίες του. Μετά τη λήψη των οδηγιών θα συμμορφώνονται απολύτως με το περιεχόμενο αυτών.

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΠΡΟΑΝΑΚΡΙΣΗ
(άρθρ. 245 παρ. 2 ΚΠΔ)

- Διεξάγεται, μεταξύ άλλων, όταν τελείται **αυτόφωρο έγκλημα**
- Διενεργείται από **γενικούς** ή **ειδικούς ανακριτικούς υπαλλήλους**
- Εποπτεύεται και διευθύνεται από τον **εισαγγελέα πλημμελειοδικών**
- Οι οδηγίες του εισαγγελέα αφορούν μόνο στη δίωξη εγκλημάτων κι όχι σε ζητήματα διοικητικής φύσεως

Σχέση εισαγγελέα – ανακριτικών υπαλλήλων

Άρθρ. 30 παρ. 1 ΚΠΔ

Ο **εισαγγελέας πλημ/κών** μπορεί να παρευρίσκεται κατά την ενέργεια **κάθε** ανακριτικής πράξης και να ενημερώνεται οποτεδήποτε ως προς τα έγγραφα που αφορούν την ανάκριση

Άρθρ. 31 παρ. 3 ΚΠΔ

οι (γενικοί και ειδικοί) ανακριτικοί υπάλληλοι **υποχρεούνται να εκτελούν *«αμελλητί»*** τις παραγγελίες των δικαστικών και εισαγγελικών αρχών

Σ Υ Λ Λ Η Ψ Η

(άρθρ. 275 ΚΠΔ)

Π Ρ Ο Ϋ Π Ο Θ Ε Σ Η

Αυτόφωρο έγκλημα

Δ Ι Ε Ν Ε Ρ Γ Ο Υ Ν Τ Ε Σ Τ Η Σ Υ Λ Λ Η Ψ Η

- **Ανακριτικοί υπάλληλοι (άρθρ. 31 ΚΠΔ)**
- **Κάθε αστυνομικό όργανο**

} = **υποχρέωση**

- **Οποιοσδήποτε πολίτης** = **δικαίωμα**

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΥΛΛΗΨΗΣ

Ύπαρξη ***επαρκών στοιχείων*** για:

- **Τη στοιχειοθέτηση *αρχικά άδικης* και *αρχικά καταλογιστής* πράξης**
- **Τον χρόνο τέλεσης [*«εν τω πράττεσθαι»* ή *«αρτίως»*]**
- **Το πρόσωπο του δράστη**

Δ Ι Α Π Ι Σ Τ Ω Σ Ε Ι Σ

- η **υποβολή έγκλησης/μήνυσης** για φερόμενο αυτόφωρο έγκλημα **δεν δύναται άνευ ετέρου** να οδηγήσει σε σύλληψη του εγκαλουμένου/μηνυομένου

- σε περίπτωση αυτόφωρου εγκλήματος **ο εισαγγελέας δεν δικαιούται** να ματαιώνει τη σύλληψη του δράστη με παραγγελία του

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

I. Τα διαλαμβανόμενα στην ως άνω εγκύκλιο, περί μη διενέργειας σύλληψης εκ μέρους των αρμοδίων οργάνων προτού διενεργηθεί επικοινωνία με τον αρμόδιο εισαγγελέα, δεν φαίνονται να στοιχούνται προς όσα παγίως γίνονται δεκτά στην ποινική επιστήμη, και κυρίως δεν ερείδονται σε νομοθετικές διατάξεις που να παρέχουν τέτοια αρμοδιότητα στον εισαγγελέα.

II. Η εγκύκλιος φαίνεται να επικεντρώνεται στα **(δικονομικά)** ζητήματα της σύλληψης και του αυτοφώρου, τα οποία όμως προϋποθέτουν την παραδοχή ότι τα όσα καταγγέλλονται αφορούν σε συμπεριφορές που μπορούν πράγματι να υπαχθούν σε κυρωτικούς κανόνες του **(ουσιαστικού)** ποινικού δικαίου.

III.

Θα ήταν μάλλον συνεπέστερο, μέσω της ως άνω εγκυκλίου, να παροτρύνονται οι ανακριτικοί υπάλληλοι ώστε σε περιπτώσεις τέτοιων καταγγελιών να επικοινωνούν άμεσα με τον αρμόδιο εισαγγελέα, προκειμένου ο τελευταίος, πριν καν τεθούν ζητήματα αυτοφώρου και συλλήψεως, να αποφαίνεται περί της δυνατότητας ή μη υπαγωγής των (καταγγελθέντων) πραγματικών περιστατικών σε ποινικούς κανόνες.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!

Ιωάννα Ν. Αναστασοπούλου
Δικηγόρος, Δ.Ν.